

§ 88

Direktiv för organisationsutredning

Föreligger skrivelse från domprosten 2024-09-16 i rubricerat ärende. Hänvisas i denna till kyrkorådets beslut, i samband med behandling av Utvecklingsplan för Lunds pastorat, att återkomma till av ledningsgruppen lyft fråga om utredning av organisationen. Beredningen av förutsättningarna för en organisationsutredning har pågått under våren 2024.

I nämnda skrivelse finns en sammanfattning av Utvecklingsplanen och de bakomliggande beslut som ligger till grund för denna. Målet i stort är att borga för att vår generation lämnar efter sig tillräckligt med resurser till kommande generationer för att Svenska kyrkan ska kunna leva vidare i Lund ytterligare minst 900 år.

Idag består organisationen av sju församlingar i ett pastorat. De sju församlingarna har sex församlingsherdar och det finns ett församlingsråd i varje församling. Allting leds av domprosten och styrs av kyrkorådet. Ombildningen av Lunds kyrkliga samfällighet till Lunds pastorat skedde som en konsekvens av den s.k. strukturutredningens genomförande. Pastorat blev en samverkansform för församlingar och vissa organisatoriska förändringar gjordes lokalt i Lund för att främja samverkan. Exempelvis bildades en gemensam pastorsexpedition. Men det gjordes inte då, i anslutning till strukturutredningen, någon översyn av församlingsindelningen. Längre tillbaka har ämnet belysts i flera olika framtidsutredningar och arbetsgrupper, dock utan att resultera i något förslag. Den sammanläggning som skedde 2012 till Lunds östra stadsförsamling grundade sig på en gemensam framställan 2010 från S:t Hans, Stora Råby och Östra Torns församlingar.

För verkställandet av Utvecklingsplanen finns en projektorganisation beslutad av kyrkorådet. En kommande organisationsutredning blir ett i raden av projekt och hanteras på samma sätt, med den skillnaden att direktiven för utredningsarbetet i det här fallet bör förankras i kyrkofullmäktige.

§ 88 forts.

Föreslås följande direktiv för en kommande organisationsutredning:

1. Utredningen ska arbeta med målet att ta fram förslag som bidrar till att säkerställa en ändamålsenlig, effektiv, samt teologiskt och pastoralt försvarbar organisation för pastoratet.
2. Nuvarande församlingsindelning ska ha setts över och diskuterats.
3. I ovannämnda översyn ska de yttre gränserna i förhållande till andra pastorat/församlingar vara utgångspunkten.
4. Det/de förslag som kyrkofullmäktige får att ta ställning till kan innefatta en ändrad församlingsindelning men måste inte göra det.
5. Vid en remittering ska *mer än ett* förslag remitteras.
6. Slutförslag från kyrkoråd till kyrkofullmäktige kan vara *ett eller flera*.

Förslaget i skrivelse från domprosten 2024-09-16 är att kyrkorådet föreslår kyrkofullmäktige besluta

- a) att ge kyrkorådet i uppdrag att göra en organisationsutredning med avgränsning enligt punkterna 1-6 ovan, samt
- b) att utredningen ska läggas fram för beslut i kyrkofullmäktige senast i februari 2026.

Barnkonsekvensanalys

- Förslaget bedöms inte medföra några direkta eller indirekta konsekvenser för barn.
- Förslaget medför direkta eller indirekta konsekvenser för barn, se beslutsunderlag.

Ärendet diskuteras i kyrkorådet.

§ 88 forts.**Yrkande**

2 vice ordf. Kenneth Ferm (POSK) med instämmande av ledamoten Mats Leijman (POSK), ledamoten Maria Edholm (POSK) och ledamoten Anna Wramby Nihlgård yrkar avslag till förslaget med följande motivering:

”Vi är redan inne i en organisationsutredning i och med genomförandet av våra noder. Detta behöver vi koncentrera oss på så att församlingarna kan hitta arbets- och samarbetsformer. Vi har tilltro till att församlingarna kan göra detta inom nuvarande former och organisation.”

1 vice ordf. Anneli Andersson (BA) med instämmande av tjänstgörande ersättaren Anna Larsson (C), ledamoten Ann-Margreth Olsson (S), tjänstgörande ersättaren Lars-Mikael Adrian (S) och ordföranden Monica Molin (S) yrkar bifall till förslaget.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut: domprostens förslag till vilket Anneli Andersson (BA) m.fl. yrkat bifall och Kenneth Ferm (POSK) m.fl. yrkande om avslag till domprostens förslag. Ordföranden ställer proposition på förslagen och finner att kyrkorådet beslutar i enlighet med Anneli Anderssons (BA) m.fl. yrkande.

Omröstning begärs.**Propositionsordning**

Kyrkorådet godkänner följande propositionsordning:

Ja-röst för bifall till domprostens förslag till vilket Anneli Andersson (BA) m.fl. yrkat bifall, nej-röst för avslag i enlighet med Kenneth Ferm (POSK) m.fl. yrkande.

§ 88 forts.

Ja-röster:

Anna Larsson (C)

Ann-Margreth Olsson (S)

Lars-Mikael Adrian (S)

Niclas Blåder, domprost

Anneli Andersson (BA)

Monica Molin (S)

Nej-röster:

Kerstin Wimmer (ViSK)

Anna Wramby Nihlgård (ÖKA)

Maria Edholm (POSK)

Mats Leijman (POSK)

Kenneth Ferm (POSK)

Med 6 ja-röster mot 5 nej-röster beslutar kyrkorådet i enlighet med av domprosten förelagt förslag.

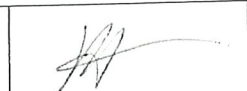
Kyrkorådet föreslår således kyrkofullmäktige besluta

a) att ge kyrkorådet i uppdrag att göra en organisationsutredning med avgränsning enligt följande:

1. Utredningen ska arbeta med målet att ta fram förslag som bidrar till att säkerställa en ändamålsenlig, effektiv, samt teologiskt och pastoralt försvarbar organisation för pastoratet.
2. Nuvarande församlingsindelning ska ha setts över och diskuterats.
3. I ovannämnda översyn ska de yttre gränserna i förhållande till andra pastorat/församlingar vara utgångspunkten.
4. Det/de förslag som kyrkofullmäktige får att ta ställning till kan innefatta en ändrad församlingsindelning men måste inte göra det.
5. Vid en remittering ska *mer än ett* förslag remitteras.
6. Slutförslag från kyrkoråd till kyrkofullmäktige kan vara *ett eller flera*, samt

b) att utredningen ska läggas fram för beslut i kyrkofullmäktige senast i februari 2026.

Justerandes sign

Utskriftsbestyrkande

§ 88 forts.

Reservationer

2 vice ordf. Kenneth Ferm (POSK) med instämmande av ledamoten Mats Leijman (POSK) och ledamoten Maria Edholm (POSK) reserverar sig skriftligt mot beslutet enligt följande:

Undertecknade reserverar sig mot beslutet att nu göra en organisationsutredning enligt lagt förslag och har därför yrkat avslag på förslaget .

Vi är redan inne i en organisationsutredning i och med genomförandet av våra noder. Detta behöver vi koncentrera oss på så att församlingarna kan hitta arbets- och samarbetsformer. Vi har tilltro till att församlingarna kan göra detta inom nuvarande former och organisation.

POSK

Kenneth B Ferm

Mats Leijman

Maria Edholm

Plats och tid Kyrkogårdsavdelningen, Kävlingevägen 40, Lund, kl. 18.30 – 21.45
Mötet ajournerat för paus kl. 19.45 – 20.00

Beslutande Monica Molin (S), ordf.
Anneli Andersson (BA), 1 vice ordf.
Anna Wramby Nihlgård (ÖKA)
Kenneth Ferm (POSK), 2 vice ordf.
Niclas Blåder, domprost
Mats Leijman (POSK)
Maria Edholm (POSK)
Lars-Mikael Adrian (S), tjug ers. för Joakim Twete (S)
Ann-Margreth Olsson (S)
Anna Larsson (C), tjug ers. för John Lager (C)
Kerstin Wimmer (ViSK)

Ersättare Cecilia Åkesson (POSK) Klara Kursis (ÖKA)
Ylva Hedin Larsson (POSK)

Övriga deltagande Elisabeth Magyarósi, kanslijurist (sekr.) Linda Oskfred, kommunikatör, t.o.m. § 81
Lisa Karlsson, controller, kanslisamordnare och tf. ekonomichef, adj.

Utses att justera Anneli Andersson (BA)

Justeringens plats och tid Kiliansgatan 7, Lund, 2024-09-27

Underskrifter Ordförande Paragrafer: 80 - 93

Justerande

Sekreterare

ANSLAGSBEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ Lunds pastorat, kyrkorådet

Sammanträdesdatum 2024-09-25

Datum för anslags uppsättande 2024-09-27 Datum för anslags nedtagande 2024-10-21

Förvaringsplats för protokoll Kiliansgatan 7, Lund

Underskrift

Till kyrkorådet

Direktiv för organisationsutredning

Sammanfattning av ärendet

Kyrkorådet behandlade 2023-09-21 § 73 den utredning från ledningsgruppen kallad *Utvecklingsplan för Lunds pastorat* som dessförinnan sänts på remiss till församlingsråden m.fl. och bearbetats av kyrkorådets presidium. Ett antal frågor lämnades vidare till kyrkofullmäktige för inriktningsbeslut i november. Ledningsgruppen hade i sitt arbete identifierat några frågeställningar som fordrade utredning i särskild ordning. En sådan var frågan om Svenska kyrkans i Lund framtida organisation. Kyrkorådet bedömde liksom presidiet att kyrkofullmäktiges ställningstagande i övriga delar skulle inväntas, innan kyrkorådet kunde återkomma till frågan om en utredning av organisationen. Beredningen av förutsättningarna för en organisationsutredning har pågått under våren 2024. Föreligger nedan förslag på direktiv m.m. för kyrkorådet att ta ställning till.

Ärendet

Bakomliggande beslut

Kyrkofullmäktige fattade i november 2021 beslut om en besparing på personalkostnader med 15 procent fördelat över treårsperioden 2023-2025. Det totala besparingsbehovet uppgick då till 11,1 Mkr fördelat med 3,7 Mkr per år med början år 2023. Av olika anledningar har detta förskjutits, så att de besparingar som lades fram i Utvecklingsplanen (ett besparingskrav som 2023 uppgick till 10 Mkr) kommer att få effekt senast 2027. Beslutet fick bäring på det utvecklingsarbete i pastoratet som inleddes med en verksamhetsöversyn 2022. Kyrkorådet beslutade 2023-01-25 § 4 att anta en tidplan för arbetet med konkretisering och implementering av pastoratets verksamhetsöversyn i relation till lokalförsörjningsarbetet. Domprosten och ledningsgruppen genomförde projektet på kyrkorådets uppdrag. Utvecklingsarbetet, som fick benämningen *Utvecklingsplan för pastoratet*, bedrevs med kyrkorådets presidium som styrgrupp som regelbundet informerade kyrkorådet.

Utvecklingsplanen innehöll ett antal förslag på åtgärder inom verksamhet, fastigheter och lokaler samt personal. Den ska ses i ljuset av flera andra utredningar under de senaste 20 åren som alla har behandlat Svenska kyrkans i Lund framtid. Åtgärdsförslagen syftade rent konkret till att uppnå av kyrkofullmäktige ställda krav om en budget i balans, men bottnade i en teologisk reflektion kring vilken kyrka vi vill vara - och *kan/ska* vara - sett till människors behov, givet de ekonomiska förutsättningarna.

Sammanfattningsvis föreslogs att församlingarna blir noder för någon eller några verksamheter som på dessa ställen får en starkare ställning. Detta som ett sätt att kraftsamla

kring viss verksamhet, mot bakgrund av vad omvärldsanalys och teologisk reflektion säger om riktningen framåt för Svenska kyrkan Lund. Denna prioritering blev i sin tur vägledande för vilka åtgärder som föreslogs betr. fastigheter och lokaler; utyrning och uppsägning, samt de besparingar som aktualiserades på personalsidan.

Utvecklingsplanen remitterades av kyrkorådet före sommaren 2023 till församlingsråden, samarbetsrådet för samarbetskyrkan Sankt Knut och kyrkorådets fastighetsutskott. Remissförfarandet innefattade också ett antal mötestillfällen med styrgruppen (presidiet) innehållande information om processens fortskridande, möjlighet att ställa frågor och lämna synpunkter. Presidiet kunde i sin fortsatta beredning följande höst utläsa stöd i remissvaren för en organisationsutredning men bedömde att ett inriktningsbeslut i de övriga delarna behövde inväntas.

Efter kyrkofullmäktiges inriktningsbeslut i november 2023 inleddes arbetet med att ta fram en tidplan för verkställigheten av resp. beslut. Tidplanen fastställdes av kyrkorådet våren 2024. Beroende på projekt, kan för verkställighet fordras ytterligare beslut i kyrkoråd eller andra instanser.

Utredningens uppdrag och avgränsningar

Såsom framhålles i utvecklingsplanen finns fortsatt möjligheter för Svenska kyrkan Lund att själv påverka sin framtid, men det kommer att behövas ett annat grepp framöver än noder eller liknande för samverkan. Målet i stort är att borga för att vår generation lämnar efter sig tillräckligt med resurser till kommande generationer för att Svenska kyrkan ska kunna leva vidare i Lund ytterligare minst 900 år.

”De som har hand om kyrkans ekonomi och egendom svarar för sin förvaltning inför både Gud och människor. Förvaltarskapet måste utövas med hänsyn till hela Guds skapelse. En förvaltare måste vara pålitlig och klok och kunna svara för sin förvaltning när den granskas.” Ur inledning till kyrkoordningen, Elfte avdelningen Ekonomi och egendom.

Idag består organisationen av sju församlingar i ett pastorat. De sju församlingarna har sex församlingsherdar och det finns ett församlingsråd i varje församling. Allting leds av domprosten och styrs av kyrkorådet. Ombildningen av Lunds kyrkliga samfällighet till Lunds pastorat skedde som en konsekvens av den s.k. strukturutredningens genomförande. Pastorat blev en samverkansform för församlingar och vissa organisatoriska förändringar gjordes lokalt i Lund för att främja samverkan. Exempelvis bildades en gemensam pastorsexpedition. Men det gjordes inte då, i anslutning till strukturutredningen, någon översyn av församlingsindelningen. Längre tillbaka har ämnet belysts i flera olika framtidsutredningar och arbetsgrupper, dock utan att resultera i något förslag. Den sammanläggning som skedde 2012 till Lunds östra stadsförsamling grundade sig på en gemensam framställan 2010 från S:t Hans, Stora Råby och Östra Torns församlingar.

En ny utredning behöver arbeta förutsättningslöst i betydelsen att det är de yttre gränserna i förhållande till andra pastorat/församlingar som är utgångspunkten. Bebyggelsen har ändrats, och Lund har vuxit sedan nuvarande församlingsgränser fastställdes. Det behöver utredas närmare i pastoratet hur den kyrkliga närvaron i staden ska definieras. Med *förutsättningslöst* menas också att organisationsutredningen kan leda till förslag om ändrad församlingsindelning,

men att den inte *måste* göra det. Det/de förslag som läggs ska bidra till att säkerställa en ändamålsenlig, effektiv, samt teologiskt och pastoralt försvarbar organisation för pastoratet och föregås av en utredning där församlingsindelningen setts över och diskuterats.

Det bör ingå som en premis att en remittering av förslag på ny organisation *ska* innefatta *mer än ett förslag*. Det ska alltså finnas alternativ för remissinstanserna att lämna synpunkter på. Det kan vara två alternativ, eller fler än så. Det slutförslag som efter kyrkorådets behandling av inkomna remissvar läggs fram för kyrkofullmäktige, *kan* innehålla mer än ett alternativ men detta är alltså i det här skedet inget krav. Det får nämligen anses vara en del av kyrkorådets bedömning när beredningen kommit så långt att avgöra huruvida det är aktuellt att lägga fram ett eller flera, alternativa, förslag till beslut.

Organisation och tidplan

När kyrkorådet antog en tidplan för verkställande av utvecklingsplanen, fastställdes också en projektorganisation. Domprosten är programchef för utvecklingsplanen i sin helhet och har till sin hjälp en styrgrupp. Projektdirektiv fastställs av programchefen och definierar projektens övergripande mål och omfattning samt tjänar som formell startpunkt för ett projekt. I styrgruppen ingår förutom programchefen kyrkorådets presidium. Gruppen är ansvarig för att ge stöd och strategisk riktning för projekten, och godkänner projektplanerna. För varje projekt finns en projektgrupp, och till projektgruppen kan i sin tur knytas referensgrupper av olika slag. Programchefen återrapporterar utvecklingsplanens framdrift vid varje kyrkorådsmöte.

Ovanstående beskriven projektorganisation innebär för en kommande organisationsutredning att domprosten leder utredningsarbetet och att information om utredningens framåtskridande lämnas regelbundet till såväl styrgrupp som kyrkorådet i sin helhet. Tidplanen för utredningen måste, beroende på förslagsinnehåll, rymma remittering till församlingsråd och eventuell ytterligare enheter. En eventuell ändrad församlingsindelning kräver förutom remittering till berörda också samråd under processen med stiftsstyrelsen, domkapitlets yttrande samt fastställande i stiftsstyrelsen efter kyrkofullmäktiges behandling. Kyrkoordningen innehåller även olika bestämmelser för när beslut senast ska vara fattat. När ett beslut om ändring i den lokala strukturen ska träda i kraft den 1 januari året efter det år då ordinarie kyrkoval har ägt rum, ska beslutet vara fattat senast den 1 januari det år som valet äger rum. Beslut om en ändring i den lokala strukturen som ska träda i kraft den 1 januari andra år ska vara fattade och fastställda senast den 1 april året innan de ska träda i kraft (37 kap. 17 § kyrkoordningen). En eventuell ändring med ikraftträdande den 1 januari 2026 skulle således erfordra beslut och fastställande senast 1 januari 2025. Det utredningsarbete som fordras innebär i praktiken att en eventuell förändring kan träda i kraft tidigast 1 januari 2027, vilket kräver beslut och fastställande senast 1 april 2026.

Direktiven för en organisationsutredning bör fastställas av kyrkofullmäktige.

Sammanfattningsvis föreslår undertecknad följande direktiv för en kommande organisationsutredning (numreringen är enbart till för att underlätta i diskussion och föredragning och utgör ingen prioriteringsordning):

1. Utredningen ska arbeta med målet att ta fram förslag som bidrar till att säkerställa en ändamålsenlig, effektiv, samt teologiskt och pastoralt försvarbar organisation för pastoratet.
2. Nuvarande församlingsindelning ska ha setts över och diskuterats.
3. I ovannämnda översyn ska de yttre gränserna i förhållande till andra pastorat/församlingar vara utgångspunkten.
4. Det/de förslag som kyrkofullmäktige får att ta ställning till kan innefatta en ändrad församlingsindelning men måste inte göra det.
5. Vid en remittering ska *mer än ett* förslag remitteras.
6. Slutförslag från kyrkoråd till kyrkofullmäktige kan vara *ett eller flera*.

Förslag till beslut

Kyrkorådet föreslår kyrkofullmäktige besluta

- a) att ge kyrkorådet i uppdrag att göra en organisationsutredning med avgränsning enligt punkterna 1-6 ovan, samt
- b) att utredningen ska läggas fram för beslut i kyrkofullmäktige senast i februari 2026.

Förslaget att inleda en organisationsutredning med direktiv enligt ovan innebär inte i sig några konsekvenser för barn. Konsekvenserna för barn i det/de förslag som utarbetas kommer att belysas som en del i utredningsarbetet.

Barnkonsekvensanalys

- Förslaget bedöms inte medföra några direkta eller indirekta konsekvenser för barn.
 Förslaget medför direkta eller indirekta konsekvenser för barn, se bilaga.

.....
Niclas Blåder
Domprost